Doniesienia

Towarzystwa gospodarcz. zaliczkowego Bielsko-Bialskiego.

Wychodzą raz w miesiącu. — Dla członków bezpłatnie.

Cena Inseratu za artykuł 10 ct.

Nr. 4. **Bielsko-Biała, 25. Września.** **1895.**

Bilans.

Liczba członków 75.

Liczba udziałów 1141 z wkładką 28525.

Conto gospodarczych środków pomocniczych		zł**r**.	3679·70
» procentów		»	198·42
Agio-Conto		»	9·28
Razem . .		złr.	3887·40
Od tego potrąci należy:			
Conto ogólnego zarządu . . . . złr.	1530·36		
» wydatków . . . . »	365·55	złr.	1895·91
Zysk		złr.	1991·49

Podwyższenie stopy procentowej.

Wskutek podwyższenia stopy procentowej ze strony austr.-węg. Banku od 13 b. m. z 4 % na 5 % podwyższamy takową przy wkładkach w koncie bieżącym na 4 % a przy pożyczkach i eskompcie z krótką płatnością na 6½ % — o czem naszych szanownych członków zawiadamiamy.

O odstawianiu cieląt.

Najgłówniejszem zadaniem chodowcy bydła jest odstawianie cieląt w ten sposób, aby takowe w czasie przejścia od mleka do tęższej żywności jak najmniej ucierpiały, to jest w rozwoju nie były tamowane. Przewrotnem postępowaniem można łatwo pomyślnemu rozwojowi cieląt zaszkodzić albo nawet rozwój ten na zawsze zakwestyonować.

Nigdy nie należy odstawiać cieląt nagle i bez poprzedniego dostatecznego przygotowania ich na to. Takie przygotowanie polega na tem, że się je przyzwyczaja już podczas ssania, aby obok mleka macierzystego także inne pokarmy (zebrane słodkie mleko, mąkę owsianą, mąkę lnianą — makuch z mąki lnianej, albo rozmaczony chleb) i teższą karmę (przednie siano, trawy przednie, stłoczony owies) przyjmowały; przyczem trzyma się takowe częściej od matki w oddaleniu tak, iż się je do niej przypuszcza po koniec ssania tylko raz lub 2 razy w 24 godzinach.

Przy odstawieniu nie należy nigdy zapominać, iż wszelkie nagłe przejścia z pokarmu mlecznego do stałych środków pokarmowych, działają w wysokim stopniu ujemnie nietylko na organa strawności ale na cały organizm zwierzęcia. Odżywianie cielęcia musi być w pierwszym roku życia jego posilne, gdyż w tym okresie rośnie najbardziej; gdzie ono atoli w tym czasie dla braku odpowiedniej karmy pozostaje w tyle, tam później nie jest już możebnym pomyślny i regularny rozwój jego — nie będzie ono już nigdy takie, jakie mogło być w pierwszym roku przy racyonalnym pokarmie ani pod względem formy ani udatności. Nie należy atoli także tuczyć młode zwierzę bez względu czy ono do chowu czy do użytku przeznaczone. Trzeba więc wyżywienie cielęcia odstawionego tak urządzić, aby zostawało zawsze przy mięsie i nie przestawało róść, strzedz się atoli należy przed karmą tuczącą.

Znany gospodarz B. Rost urządzał zwlykle karmę swych odstawionych cieląt ze skutkiem pożądanym następnie: W pierwszych 14 dniach ich życia otrzymywały słodkie mleko w stanie jak takowe ze stajni wyszło i w takiej ilości, ile takowego przy zupełnym apetycie napić się mogły. Poiło się je trzy razy dziennie i brało się każdemu cielęciu mleko od własnej jego matki. Po 14 dniach przymieszywało się do słodkiego mleka z początku trochę a następnie co raz więcej słodkiege zebranego mleka i to tak dalece, iż cielęta w wieku 6 tygodni dostawały tylko jeszcze zebrane mleko. Odtąd zaczęło się pomału zastępywać zebrane mleko serwatką, maślonką, namoczonem śrutowanem zbożem, cienką karmą spażoną i t. p. i przyzwyczajało się nadto cielęta do picia ciepłej wody przy pokarmie suchym. Przednie siano dostawały cielęta od trzeciego tygodnia ich życia; a obok tego wkrótce otrzymywały raz dziennie jako dalszą karmę jedną garśćześrutrowanego owsa lub żyta z przymieszką 15 gramów soli. W wieku 3—4 miesięcy otrzymały cielęta tą samą karmę jak dorosłe bydło, tylko przy tem (do czasu kiedy w wieku 6—9 miesięcy na paszę wygnane być mogły) otrzymywały codziennie osobny napój z przymieszką śrutowanego ziarna lub makuchów olejnych.

Dużo ruchu potrzebują cielęta do korzystnego ich rozwoju tak jak tego potrzebują źrebięta. — Cielęta z ras mięsnych należy dosadniej — cielęta z ras mlecznych należy mierniej żywić, gdyż przez obfitszą karmę młodych zwierząt skierowuje się ich słonność więcej do opasłości, a przez mierniejszą karmę skierowuje się ich skłonność więcej do mlekodania. Nigdy atoli nie powinna być obfitsza karma tuczną albo mierna karma niedostateczną.

Wskazówki do użycia sztucznych nawozów w jesiennej uprawie.

Nadfosfat amonu użytym jest korzystnie wszędzie tam, gdzie ostatnią razą nie było koniczyny, wyki, grochu albo łubiny. Potrzebna ilość na morgę 150—200 Klo.

Nadfosfat — wyrabiany czy to z fosforowej ziemi — czy też z kości w obu razach z przymieszką kwasu siarkowego użytym jest korzystnie po nawozie albo

tam, gdzie ostatnią razą była koniczyna, wyka, łubina albo groch. Potrzebna ilość na morgę 150—200 Klo.

Zużle Thomasa użyć należy na gruntach piasczystych i mocno sapowatych, gdzie się rozchodzi o wzbogacenie gleby kwasem fosforowym na 2—3 lata w tym mianowicie wypadku, jeźli się koniczynę lub łączną trawę sieje. Korzystnem jest zaoranie i dodanie przed zawłoką nadfosfatu. Potrzebna ilość na morgę 300 Klo.

Kainit przy wszystkich glebach z wyjątkiem ciężkiej ziemi (gdzie także popłaca próba) — używany z dobrym skutkiem przez wielu gospodarzy nowoczesnych do wszystkich płodów. Szczególnie nie powinien tam brakować, gdzie na zimę konicz się wsiewa. Należy go albo przyorać albo na bruzdę rozrzucić. Potrzebna ilość na morgę 300 Ko.

Wapno nie jest bezpośrednim środkiem nawoźnym, sprowadza ono atoli roślinie z łatwością rozpuszczalność znajdujących się w glebie sił nawoźnych i zmienia korzystnie fizyczną właściwość gleby. Bez niego wypadnie zasiew bardzo mizernie. Z powodu taniości polecamy wapno sproszkowane z pieców mających duży odbyt; — w wapnie takiem atoli nie śmie być za wiele odpadków węgla. — Gdzie się nie ma tego przekonania, należy brać wapno w kawałkach.

Przy wszystkich środkach nawoźnych należy uważać na przyrzeczoną zawartość w nich kwasu fosforowego i amonowego. — My z naszej strony ręczyny członkom za przyrzeczoną zawartość towaru od nas powziętego. Środki nawoźne należy na roli dobrze rozdzielić, — zalecamy wsiewanie w czasie spokojnym wzdłuż i w poprzek zagonów i na suchym gruncie. Dla własnego przekonania się o korzyściach z odpowiednio zastósowanych i należytych środków nawoźnych, jest wskazanem uprawić pojedyńcze zagony bez tych środków, przy tem należy uważać, aby przy rozsianiu nie dostały się na owe zagony przypadkiem wskutek wiatru jakieś części stucznego nawozu.

Makuchy.

Od 19. Października b. r. mamy na składzie makuchy rzepakowe, sło necznikowe i lniane.

Rycynus śrutowany.

Na próbę jako środek nawoźny mamy kilka centnarów metr. śrutowanego rycynusu z zawartością 1 % fosforanu i 4 ½ % azotu po 2 złr. 90 cnt. za 100 Ko. w całych ładunkach na miejscu tutaj, a 3 złr. 20 cnt. z magazynu.

Węgle.

Gdy pomimo naszych w tem piśmie umieszczonych wezwań nie otrzymaliśmy od panów członków co do przesłania żadnego zlecenia, — przeto postanowilismy, iż wszyscy członkowie obstalować mają sami potrzebną im ilość na nasz rachunek w kopalni. Adresy dla kopalni królewskiej i Ferdynanda: »Caesar Wollheim, Zaborze, wyżni Szląsk«, dla kopalni Emanuelssegen i kopalni Karoliny: M. J. Wenzl w Bielsku.

Ceny spirytusu:

19.—24. Sierpnia	. . . . zł.	16·35 —	zł. 16·60
26.—31. »	. . . . »	16·20 —	» 16·35
2.— 7. Września	. . . . »	16·20 —	» 16·35
9.—14. »	. . . . »	15·95 —	» 16·10

Anonsa.

Jest u nas do nabycia

Maszyna do drylowania

systemu Saka, I. kl., 2 metry szeroka, o 21 rzędach, zupełnie nowa, za cenę 328 złr. z miejsca stacyi kolejowej odnośnego kupca.

Zupełnie kryty powóz

jest do nabycia u **B. Jankowskiego w Starejwsi dolnej;** ten sam poszukuje do nabycia lekki Kabryolecik jednokonny, półkryty lub otwarty.

Każdą ilość jęczmienia do wyrobu piwa

skupuje **Pan Oskar z Rudna Rudziński w Osieku.**

Nową młocarnię parową

o 5 **koniach siły** ma na sprzedaż

Peterek, dzierzawca w Czajkach
poczta Kenty.

Za radakcyę odpowiedzialny: **Ludwik Gross, Biała.** Wydawca: **And. Mädler, Biała.**
Z drukarni And. Mädlera w Białej.